

Dân chúng có quyán đòi hỏi liên số ß nháng ngßi cám bút, trßc khi đòi hỏi nó ß nháng ngßi cám các vßt dßng khác nhß búa, kìm, cày, cußc hay dùi cui.

Việt Nam có trên 700 tờ báo và hơn 15.000 nhà báo đăng ký công khai

Có ngßi gọi tôi là nhà báo. Ngßi khác gọi bằng cái tên nghe ‘kêu’ hơn nữa: Ký giả. Xin minh chứng ngay rằng, đó là chuyên (riêng) của họ. Cá nhân tôi chưa từng nhận mình là nhà báo, thậm chí “lưu báo” cũng không. Và đương nhiên, tôi chưa nghĩ đáng gì tới notion “báo chí cách mạng” để số và vĩ đại của Việt Nam mà hôm nay là kỷ niệm sinh nhật lần thứ 86 của nó (21/6/1925-21/6/2011). Nhưng xin mượn ngày này để nói đôi điều về liên số của báo chí.

Thậm chí buổi ngßi ta bàn về tiến bộ, đời gia, chân dài và các ngón nghề ăn chơi hàng ngày, bàn về liên số quả là vô duyên và lạc lõng. Nhưng không thể không có đôi lời nhßt là sau bốn tin của một cơ quan báo chí hàng đầu tại Việt Nam vừa qua, tờ Thông Tấn Xã Việt Nam (TTXVN).

“Nhßc nhß và sai trái”

Liên quan tới cuộc biểu tình chống Trung Quốc hôm 5/6/2011 ở Hà Nội và Tp. HCM mà hầu hết các hãng thông tấn lớn trên thế giới như AP, AFP, BBC, Reuters... đã đăng tải và vô vàn tin tức, hình ảnh trên hàng trăm trang blog cá nhân cũng các trang web “phi cách mạng”, TTXVN đã mô tả như sau:

Với việc một số ngßi tới tập gần Đßs quán Trung Quốc:

“Ngày 5.6, một số phßng tin truyền thông ngoài nước loan tin với việc đã xảy ra “các cuộc biểu tình phản đối Trung Quốc” trước cửa Đßs quán Trung Quốc ở Hà Nội và Tổng lãnh sự quán Trung Quốc ở TP.HCM. Đó là thông tin sai sự thật.

Trên thực tế, sáng 5.6, có một số ít ngßi đã tập phát tờ rơi, đi ngang qua Đßs quán Trung Quốc ở Hà Nội và Tổng Lãnh sự quán Trung Quốc ở TP.HCM để thể hiện tinh thần yêu nước, ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ của Tổ quốc, bày tỏ thái độ phản đối việc các tàu hải giám của Trung Quốc xâm nhập hoạt động, cắt cáp thăm dò của tàu Bình Minh 02 khi tàu này đang hoạt động trong vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam. Nhưng ngßi này cho rằng, hành động của các tàu hải giám Trung Quốc đã vi phạm nghiêm trọng quyán chủ quyền và quyán tài phán của Việt Nam đối với vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam, vi phạm Công ước Luật biển năm 1982 của Liên hợp quốc, vi phạm Tuyên bố về cáchßng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) ký giữa Trung Quốc và các nước ASEAN.

Nh ng ng i này t t p m t cách tr t t , bày t thái đ m t cách ôn hòa, và sau khi đ c các đoàn th , các c quan ch c năng c a Vi t Nam g i thích, h đã t g i tán, ra v ”.

Ch 270 ch . R t ng n. Nh ng nó đ đ cho th y liên s c a c quan ngôn lu n đ i di n cho m t nhà n c l n t i c nào. Và s tr tr n, d i trá, đ i tr ng thay đen c a h m c đ ra sao.

Nh ng video clip đ c đ a lên m ng cũng nh s mô t c a các nhân ch ng, s t ng thu t tr c ti p c a các phóng viên n c ngoài cho th y con s “hàng ngàn ng i” là hoàn toàn đáng tin c y. Theo nh ng đánh giá khác nhau, có t 3.000 t i 8.000 ng i đã tham gia cu c bi u tình hôm 5/6 đ c cho là l n nh t t Sài Gòn k t sau năm 1975, Hà N i kho ng vài trăm t i 1.000. Nh ng TTXVN miêu t là “s t t p c a m t s ít ng i”. Các phóng viên AP, Reuters, AFP... đ u b cho là đã đ a tin “sai s th t”!

Nhi u trang báo trong n c, sau đó đ u đăng t i l i b n tin này c a TTXVN theo d ng chay (không hình nh) và đó cũng là tin t c duy nh t mà h đ c p t i s ki n bi u tình. X a nay, báo chí Vi t Nam đã l đi r t nhi u s vi c mà nhà n c cho là “nh y c m” nh ng thà v y có l còn h n là đ a m t b n tin l b ch đ n m c nh th .

Ng i ta có th đ t câu h i, nh ng s vi c x y ra gi a thiên thanh b ch nh t v i s ch ng ki n c a hàng ngàn ng i, trong đó có c báo gi i ngo i qu c, hàng trăm b c nh tr n ng p trên m ng mà TTXVN còn s n sàng đ i tr ng thay đen nh v y, thì th h i nh ng vi c x y ra Đ ng Chiêm gi a đêm hôm khuya kho t, hay C n D u, M ng Nhé... m c đ chính xác c a các thông tin đó đ c bao nhiêu ph n trăm?

Có r t nhi u bài vi t bình lu n, m x b n tin này c a TTXVN, lu t s Lê Hi u Đ ng đã ch p bút m t b c th ng g i ông Đinh Th Huynh, Tr ng ban Tuyên Giáo TW, Ch t ch h i Nhà Báo... nh ng các ph n h i này đ u thu c gi i báo chí ngo i l , t c “phi cách m ng”. Nh p C u Th Gi i cho t i nay là t báo hi m hoi, n u không mu n nói là duy nh t, trong s 700 t báo c a n n “báo chí cách m ng” đã đ a ra l i bình lu n v b n tin c a TTXVN, d i d ng bài vi t c a m t ng i dân, là “nh c nh và sai trái”.

Đó là m t v t nh trong n n báo chí Vi t Nam. Ti c r ng, nh ng v t nh nh v y l i quá nhi u và di n ra khá th ng xuyên.

T vô c m t i ph n c m

Có r t ít nhà báo, ít t i m c đ m trên đ u ngón tay, trong s trên 15.000 nhà báo chính quy, đ c c p th , h bút vi t v cu c bi u tình hi h u này. Đoàn Trang nói, cô đã ph i đi t t l i cu i đoàn bi u tình b i không mu n ai nhìn th y r ng mình đang khóc. Khóc vì c m đ ng tr c tình yêu n c n ng n n c a gi i tr .

Nhà báo Huy Đ c có chung c m giác nh v y khi anh k t lu n: “Ch y n c m t khi c m th y dân mình đ n đ c”.

Đ n đ c cũng là s c m nh n c a r t nhi u b n tr chia s trên các trang blog hay Facebook cá nhân. H cô đ n b i s th c a h n 80 tri u đ ng lo i, b i s đàn áp vô l i c a l c l ng an ninh và nguy hi m h n n a là s quay l ng hoàn toàn c a các c quan truy n thông trong

n c.

Báo chí nhi u năm nay đ ng đầu cũng b c m, ch nào cũng “nh y c m” đ n sinh lá c i. Nh ng vi c đ i s qu c gia, quan h qu c t , văn hóa hay đ o đ c xã h i, ch ng tham nhũng.v.v. đ ng b chìm ngh m trên m t báo tr c nh ng c man nào là tin t c v các cu c thi hoa h u, hoa khô, đ i gia c p v i chân dài hay ng i đ p này sành đi u, ng i m u kia l hàng.v.v.

Chuy n hàng ngày là v y, đi u đáng nói là, vào lúc n c sôi l a b ng khi Trung Qu c 2 l n c t cấp thăm dò c a Vi t Nam, khi th sôi s c ch ng Trung Qu c sau bao năm b kìm nén trong lòng dân chúng đang bùng phát m nh m , không m t dòng tin, không m t bài vi t v nh ng cu c xu ng đ ng th hi n tình yêu n c, nh ng báo chí Vi t Nam l i thi nhau đ a tin v m t cu c đi u hành khác. Đó là hành trình c a m t dàn xe siêu kh ng.

Cu c pho đi n c a nh ng chi c xe tri u đô, đ p và sang tr ng vào lo i nh t th gi i do đ i gia C ng đô la t ch c, s th c hi n m t chuy n đi t Tp. HCM ra Đà N ng.

C ng đô la, m t tên tu i n i b t trên m t báo Vi t Nam trong đôi năm tr l i đây luôn sánh vai v i hàng tá ng i đ p, ca sĩ cũng nh n i ti ng v i nh ng b s u t p xe h i tri u đô hoành tráng. M t thi u gia xu t thân t ph núi Pleiku t ng b án tù v đưa xe và h i l c nh sát, s nghi p làm gi u c a gia đình b t đ u t ho t đ ng buồn l u g và phá r ng có th coi nh chuy n liêm s , th m chí không c n bi t t i th xa x đó, nh ng nh ng t báo hàng đ u c a Vi t Nam không l cũng không có hay sao?

Ba l n bi u tình, 3 ngày Ch nh t, c 2 thành ph l n nh t trong c n c, n i quy t c a các tòa báo, nh ng các nhà báo đ u gi đui, gi đi c. N u không th , hay không đ c phép đ a tin thì cũng xin các nhà báo (t m) nh n chuy n xe c , đui v , váy áo đi m y hôm, n u có chút l ng tâm ngh nghi p. Nh ng chuy n pho đi n xe c vào lúc này ch ng tai, gai m t l m!

Dân chúng có quy n đòi h i liêm s nh ng ng i c m bút, tr c khi đòi h i nó nh ng ng i c m các v t đ ng khác nh búa, kìm, cày, cu c hay dùi cui. B i h mang s m nh hình thành nh n th c và nhân cách c a m t xã h i. Đ o đ c xã h i xu ng c p nghiêm tr ng trong nh ng năm v a r i có m t nguyên nhân không nh t xu h ng lá c i hóa c a báo chí, t s l n án quá m c c a nh ng chuy n ăn ch i h ng l c t m th ng mà quên m t nh ng đi u thiêng liêng c a qu c gia, dân t c. Và còn b i s đ i trá v n n n p đ i i ngòi bút c a không ít các nhà báo.

Xin hãy dành, dù ch m t ngày duy nh t trong năm, ngày sinh c a n n báo chí cách m ng, 21 tháng Sáu, đ nghiêm ch nh nhìn nh n v đ o đ c c a ngh báo.

© Đàn Chim Vi t